

**Peipsiääre valla 2025. aasta eelarve projekt
SELETUSKIRI**

Alatskivi 2024

SISUKORD

1. Ülevaade Peipsiääre valla 2025.a. eelarvest	3
1.1. Eelarve koostamise protsess ning seosed kavade ja strateegiatega	3
1.2. Eelarve ülesehitus	3
1.3. Koondeelarve.....	4
1.4. Eelarve tulem.....	5
2. Põhitegevuse tulud.....	5
2.1. Põhitegevuse tulude võrdlustabel	6
Maksutulud	6
Kaupade ja teenuste müük.....	7
Saadavad toetused.....	9
Muud tegevustulud	10
3. Põhitegevuse kulud	11
3.1. Põhitegevuse kulude majanduslik sisu tegevusvaldkondade lõikes	11
Üldised valitsussektori teenused.....	12
Avalik kord ja julgeolek	13
Majandus	13
Keskkonnakaitse.....	14
Elamu- ja kommunaalmajandus	14
Tervishoid.....	15
Vaba aeg, kultuur, religioon	15
Haridus	17
Sotsiaalne kaitse	20
4. Investeeringustegevus.....	22
5. Finantseerimistegevus.....	23
6. Likviidsete varade muutus	23
7. Selgitused eelarve eelnõus ja eelarvestrateegias esinevate andmete oluliste erinevuste koht..	24

1. Ülevaade Peipsiääre valla 2025.a. eelarvest

1.1. Eelarve koostamise protsess ning seosed kavade ja strateegiatega

Peipsiääre vallaeelarve koostatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses sätestatud korras, arvestades Peipsiääre valla arengukava aastateks 2018-2030 ja Peipsiääre valla eelarvestrateegiat aastateks 2025-2028. Vallaeelarve koostamisel on lähtutud Peipsiääre valla tasakaalustatud arengu huvidest ja reaalistest võimalustest.

Peipsiääre Vallavalitsuse 2025. aasta eelarve koostamise protsessi aluseks on võetud Peipsiääre Vallavolikogu määrus nr 23 „Peipsiääre valla finantsjuhtimise kord“. Koostamisel on lähtutud Peipsiääre valla eelarvestrateegia 2025–2028 põhimõtetest ja Peipsiääre Vallavolikogu ja Peipsiääre Vallavalitsuse poolt välja antud õigusaktidest. Arvestatud on Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud kriteeriumidega: tulumaksu kinnipidamise määr 2025. aastal on 22 protsenti, maksuvaba tulu on 0-654 eurot, töötuskindlustuse määrad on tööandjale 0,8 protsenti ja töötajale 1,6 protsenti, palga alammäär on 886 eurot kuus. Sotsiaalmaksu minimaalse kohustuse aluseks olev kuumäär on 820 eurot. Kajastatud on õpetajate alampalgamäär summas 1820 eurot kuus. Lasteaia õpetajate palgamäär on 90% õpetajate palgamäärast, ehk töötasu 1638 eurot kuus on käesolevas eelarves kajastatud.

1.2. Eelarve ülesehitus

Tekkepõhises eelarves kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Eelarve seletuskirjas antakse ülevaade peamiste tegevusvaldkondade eelarvetest põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, investeerimistegevuse, finantseerimistegevuse ja eelarve tulemi lõikes.

Tulenevalt seadusest on erinevatele tegevustele seatud eesmärgid täitmise mõõtmiseks ning seletuskirjas esitletakse eelnenud aasta tegelikud, jooksva aasta oodatavad ja eelarveaastaks prognoositavad andmed. Eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks ja esitlusvaluutaks on euro.

1.3. Koondeelarve

Tabel 1. Eelarve koondtabelis toodud põhitegevuse tulud, - kulud, investeerimistegevus, finantseerimine ja likviidsete varade muutus

	2023 tegelik	2024 oodatav	2025 eelarve projekt
PÕHITEGEVUSE TULUD	9 980 030	10 705 782	11 313 439
Maksutulud	5 286 797	5 817 200	6 280 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	715 441	832 088	857 358
Saadavad toetused	3 891 939	4 027 494	4 144 081
Muud tegevustulud	85 853	29 000	32 000
PÕHITEGEVUSE KULUD	9 694 453	10 359 048	10 955 720
Antavad toetused	920 965	1 303 694	1 166 151
<i>s.h. üldised valitsussektori teenused</i>	26 686	32 770	32 770
<i>avalik kord ja julgeolek</i>	1 000	2 000	3 000
<i>majandus</i>	1 000	21 000	0
<i>keskkonnakaitse</i>	0	0	0
<i>elamu- ja kommunaalmajandus</i>	2 075	0	0
<i>tervishoid</i>	16 411	18 000	18 000
<i>vaba aeg, kultuur ja religioon</i>	335 107	330 272	113 774
<i>haridus</i>	51 879	42 929	42 929
<i>sotsiaalne kaitse</i>	486 807	856 723	955 678
Muud tegevuskulud	8 773 488	9 055 354	9 789 569
<i>s.h. üldised valitsussektori teenused</i>	621 967	733 648	768 325
<i>avalik kord ja julgeolek</i>	0	0	3 000
<i>majandus</i>	463 472	193 571	234 600
<i>keskkonnakaitse</i>	80 189	377 738	380 178
<i>elamu- ja kommunaalmajandus</i>	661 645	587 556	587 111
<i>tervishoid</i>	54 802	43 200	43 200
<i>vaba aeg, kultuur ja religioon</i>	811 771	895 487	1 353 111
<i>haridus</i>	5 400 323	5 759 114	5 906 840
<i>sotsiaalne kaitse</i>	679 319	465 040	513 204
Põhitegevuse tulem	285 577	346 734	357 719
INVESTEEERIMISTEGEVUS	-795 450	-531 926	-455 039
Põhivara soetus	-951 526	-779 730	-945 970
Põhivara müük	95 055	300 000	290 000
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	346 768	417 304	499 431
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-95 098	-225 000	-90 000
Finantstulud ja -kulud	-190 649	-244 500	-208 500
FINANTSEERIMISTEGEVUS	313 410	149 529	-14 400
Võlakohustuste võtmine	1 429 761	615 000	500 000
Võlakohustuste täitmine	-1 116 351	-465 471	-514 400
NÕUETE-KOHUSTUSTE MUUTUS	-307 776	0	0
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	-504 239	-35 663	-111 720

Peipsiääre valla põhitegevuse tulude kogumaht 2025. aastaks on 11 313 439 eurot ning põhitegevuse kulude kogumaht on 10 955 720 eurot. Põhivara planeeritakse soetada 889 970 euro ulatuses. Finantseerimiseks võetakse laenu 500 000 eurot (tabel 1).

1.4. Eelarve tulem

Põhitegevuse tulude kogusumma ja põhitegevuse kulude kogusumma vahet, millele on liidetud investeerimistegevuse kogusumma, nimetatakse eelarve tulemiks. Eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse kogusumma ja finantseerimistegevuse kogusumma vahega. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga.

2. Põhitegevuse tulud

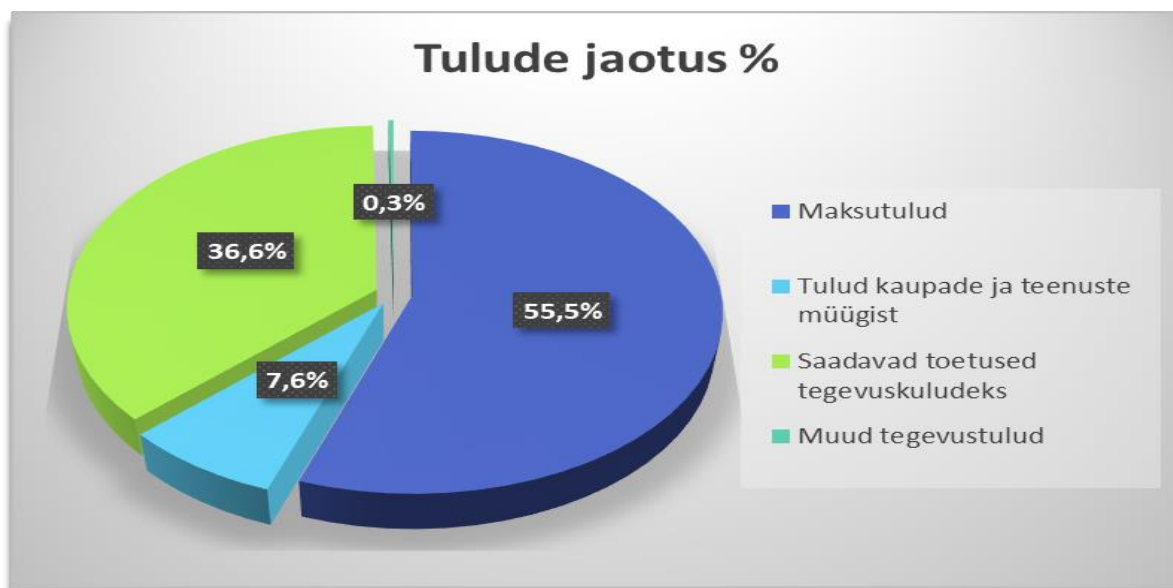
Vallaeelarve tulu on kogu tulu, mille vallaeelarvesse võtmise kohustus tuleneb riigi ja Peipsiääre valla õigusaktidest. Vallaeelarve tulud on:

- maksutulud;
- tulud kaupade ja teenuste müügist;
- saadavad toetused;
- muud tegevustulud.

Eelarve eelnõu valmimise hetkeks ei ole kinnitatud lõplikud riigipoolsed eraldised omavalitsustele, seega on lähtutud rahandusministeeriumi 2025. aasta tasandusfondi ja toetusfondi prognoostabelist

<https://agri.ee/regionaalareng-planeeringud/kohalikud-omavalitsused/finantskorraldus#tasandus-ja-toetusf> (avaldatud 15.11.2024) Toetusfondi vahendid on korrigeeritud vastavalt rahandusministeeriumi infole ja käesoleva aasta näitajatele. Kui Vabariigi Valitsus ja ministeeriumid kinnitavad eraldiste suurused, korrigeeritakse näitajad lisaelarvega.

Põhitegevuse tuludest 55,5 protsenti moodustavad maksutulud, 36,6 protsenti saadavad toetused, 7,6 protsenti tulud kaupade ja teenuste müügist ja muud tulud, mille suurus 0,3% (joonis 1).

Joonis 1. 2025.aasta vallaeelarve tulude jaotus.

2.1. Põhitegevuse tulude võrdlustabel

Antud peatükis esitatakse põhitegevuse tulude võrdlustabel ja alapeatükkides selgitatakse tabelis toodut.

Tabel 2. Põhitegevuse tulude võrdlustabel 2023- 2025.a.

PÕHITEGEVUSE TULUDE EELARVE	2023.a. täitmine	2024.a. eeldatav eelarve	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Maksutulud	5 286 797	5 817 200	4 217 647	6 280 000
<i>Füüsilise isiku tulumaks</i>	4 973 250	5 460 200	3 998 363	5 790 000
<i>Maamaks</i>	311 867	357 000	219 284	490 000
<i>Parkimistasu</i>	1 680	0	0	0
Tulud kaupade ja teenuste müügist	715 441	832 088	520 869	857 358
<i>Riigilõiv</i>	9 199	11 800	6 145	11 800
<i>Tulud majandustegevusest</i>	1 749	2 500	1 756	2 500
<i>Laekumised haridusasutustest</i>	554 822	596 249	332 235	519 793
<i>Laekumine kultuuriasutustest</i>	25 341	50 139	56 238	83 000
<i>Laekumine spordiasutustelt</i>	0	4 000	1 203	20 700
<i>Laekumised sotsiaalabiteenustest</i>	2 850	5 000	6 567	23 000
<i>Laekumine elamu- ja kommunaalmajandusest</i>	74 204	97 900	63 627	106 965
<i>Laekumised transporditeenusest</i>	3 588	5 000	4 496	15 000
<i>Tulud muudelt majandusaladelt</i>	2 599	5 000	400	4 000
<i>Rendi- ja üüritulud</i>	29 863	48 500	37 490	56 800
<i>Õiguste müük</i>	224	0	2 300	1 800
<i>Muud kaupade ja teenuste müük</i>	11 002	6 000	8 412	12 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 891 939	4 027 494	3 183 277	4 144 081
<i>Tasandusfond (lg 1)</i>	1 075 363	1 448 370	1 158 697	1 443 053
<i>Toetusfond (lg 2)</i>	2 579 639	2 359 764	1 907 676	2 510 682
<i>Muud saadud toetused tegevuskuludeks</i>	236 937	219 360	116 904	190 346
Muud tegevustulud	85 853	29 000	24 253	32 000
<i>Kaevandamisõiguse tasu</i>	11 403	17 000	14 365	19 000
<i>Laekumine vee erikasutusest</i>	3 975	5 500	2 956	5 500
<i>Muud eelpool nimetatata muud tegevustulud</i>	70 475	6 500	6 932	7 500

Maksutulud

2025. aasta eelarves on planeeritud maksutulud 6 280 000 eurot.

Võrreldes 2024. aasta eeldatava täitmisega on prognoositud suurenemist 7,4 protsenti, s.h. tulumaksu suurenemine on prognoositud 5,7% ulatuses.

Riiklikest maksudest laekuvad kohalike omavalitsuste eelarvesse füüsilise isiku tulumaks ja maamaks. Tulumaksu laekumist mõjutab maksumaksjate arv, brutosissetulek ja riigi poolt igal aastal omavalitsustele kehtestatav tulumaksu laekumise määr, mis 2025. aastal on 11,29 protsenti tulumaksust (2024 oli määr 11,89%, 2023 aastal oli määr 11,96%). Alates 2024 lisandus eelarvesse tulumaks riiklikult pensionitulult 2,5%, mis on summaliselt prognoositud 296 000 eurot. 2025 aastal kasvab pensionitulult laekumise määr 5,5%-ni ehk summaliselt peaks laekuma 660 000 eurot.

Peipsiääre valla keskmine maksumaksjate arv seisuga 30.september 2024 on 3335, mis on võrreldes eelmise aastaga tõusnud 40%, kuid tegelikult on muutunud meetoodika ja nüüd kajastatakse maksumaksjate arvus kõiki intressitulu saajaid. See muudab tulu saajate arvu märgatavalt suuremaks, kuid väljamaksete summa hoopis väheneb 0,6% ulatuses. (tabel 3).

	30.09.2021	30.09.2022	30.09.2023	30.09.2024
Maksumaksjad (arv)	2370	2463	2379	3335
Väljamaksed füüsilistele isikutele (eurot)	2 673 832	2 952 957	3 452 666	3 431 106

Tabel 3. Peipsiääre valla maksumaksjate arv. Allikas: Rahandusministeerium

Peipsiääre vallas oli 2023 aastaks kehtestatud vallavolikogu määrusega valla haldusterritooriumil ühtseks maamaksumääraks 2,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas, põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maksumäär on 2,0 protsenti maksustamishinnast. Alates 01.01.2024 on maade maksustamishinnad tõusnud ja on määratud uued maamaksumäärad Peipsiääre Vallavolikogu määrusega nr 13 21.06.2023 järgnevalt:

- 1) Kehtestada elamumaale ja maatulundusmaa õuema kōlvikule maksumääraks 0,5 % maa maksustamishinnast aastas.
- 2) Kehtestada punktis 1 nimetamata maatulundusmaale maksumääraks 0,5 % maa maksustamishinnast aastas.
- 3) Kehtestada punktides 1 ja 2 nimetamata sihtotstarbega maale maksumääraks 1,0 % maa maksustamishinnast aastas

2024.aastal maksumäärasid muudetud pole, kuid 2025 maamaksu määramisel kehtib riigi poolt piir, et maks saab tõusta kuni 50%. 2024.aasta eelarvesse laekub 10% tulusid rohkem võrreldes 2023 aastaga. Nüüd 2025.aasta eelarvesse peaks maamaksu suurenemine ulatuma 30-40%-ni. Summaliselt on 2024 aastaks prognoositud tulu suuruseks 357 000 eurot, järgnevas aastaks 490 000 eurot ehk 37% tõus. Maamaksu osatähtsus põhitegevuse tuludest on 4,3 protsenti.

Kohalikke makse vallavolikogu kehtestanud ei ole.

Kaupade ja teenuste müük

Eelarves on 2025. aastal planeeritud tulud kaupadelt ja teenustelt 857 358 eurot. Võrreldes 2024. aasta loodetava täitmisega on prognoositud kasvuks 3 protsenti. Saadavaks tuluks on arvestatud tulu müüdüd toodete ja osutatud teenuste eest.

Riigilõivud

Valla eelarvesse laekuvad riigilõivud vastavalt riigilõivuseadusele (RLS § 7 lõige 2 ja § 331-335). Tulud on prognoositud 11 800 eurot. Võrreldes 2024.aasta eelarvega laekuvat summat muudetud pole.

Laekumised haridusasutustest

Laekumised haridusalasest tegevusest moodustasid 2024.aasta eelarves kaupade ja teenuste müügist 71,6 protsenti. 2025. aasta tuludesse on haridusalasest tegevusest planeeritud kokku 519 793 eurot. Tulud koosnevad vallavalitsuse hallatavate haridusasutuste omatuludest ja teiste omavalitsuste poolt laekuvast tulust, kui nende lapsed ja õpilased käivad Peipsiääre vallavalitsuse hallatavates haridusasutustes. Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 83 kehtestab Vabariigi Valitsus igaks eelarveaastaks õppekoha tegevuskulu piirmäära ühe kuu kohta, 2025.aastal on 109 eurot kuus õpilase kohta (2024.aastal oli 102 eurot kuus õpilase kohta).

Peipsiääre vallas on 3 lasteaeda ja 2 lasteaed-põhikooli. Koolieelse lasteasutuse kohatasu on reguleeritud koolieelse lasteasutuse seaduse (KELS) § 27 lõikega 3. Lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulude katmine toimub vallaeelarve vahenditest ning vallavolikogu otsusel osaliselt vanemate poolt (Peipsiääre vallavolikogu 31.mai 2023. aasta määrus nr 12 „Peipsiääre valla koolieelsete lasteasutuste rahastamisel vanemate poolt kaetava osa määr ja tasumise kord“). Nimetatud määrus kehtestab osalustasu määraks ühe lasteaia käiva lapse kohta 6% Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud töötasu alammäärast kuus. Kui vanematel on kaks või enam last, kes kasutavad kohta Peipsiääre valla lasteaia, siis teise ja iga järgneva lapse eest tasub lapsevanem 50% kehtestatud kohatasu määrast. Nimetatud erisuse rakendamiseks peavad mõlemad vanemad või üksikvanem ja kõik lasteaia kohta kasutavad lapsed elama Eesti rahvastikuregistri andmetel Peipsiääre vallas. Osalustasu tasutakse vallavalitsuse poolt esitatud arvete alusel igakuiselt 1. septembrist kuni 31.augustini, s.o. 12 kuud aastas. Lapse toidukulu lasteasutuses katab KELS-i § 27 lõike 2 alusel lapsevanem. Lapse toidukulu päevamaksumuse otsustab hoolekogu ja kinnitab asutuse juht. Vara lasteaia „Õnnetriinu“, Koosa, Anna Haava nim Pala kooli lasteaia ja Kolkja Lasteaed-Põhikoolis on toidukulu päevamaksumus 2,00 eurot ning Alatskivi Lasteaia sõimerühmal 1,80 ja vanematel lastel 2 eurot.

Laekumine teistelt KOVIDelt lasteaia teenuse eest on reguleeritud koolieelse lasteasutuse seaduses (KELS §27 lõige 6). Vallavalitsus kinnitab igaks eelarveaastaks lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulu arvestusliku maksumuse ühe lapse kohta (KELS § 27 lõige 7). 2025. aasta prognoosi kohaselt on koolieelsete lasteaedade kohatasu laekumine 285 143 eurot (2024. aasta eelarves 366 999 eurot). Alus Peipsiääre VV korraldus nr 3 09.01.2024, millega kinnitati munitsipaalharidusasutuste õppekoha tegevuskulude arvestuslik maksumus 2024.aastaks. Laekumise langus on põhjendatud lasteaedades laste arvu edasise vähenemisega. 2024.aasta 10.novembri seisuga on vähenemine 17 last võrreldes eelmise aasta sama ajaga. Kuna sündivus väheneb (2023 sündis 45 last, 2024 kuue kuuga ainult 15), siis järgnevatel aastatel tuleb arvestada lasteaedades laste arvu vähenemisega.

Lasteaia lapsed	10.2023	10.2024	Prognoos 2025
Laste arv (EHIS-s andmetel) arv	263	246	240
Laekumised kohatasudelt (euro)	325 971	366 999	285 143

Tabel 4. Lasteaia lapsed.

Laekumine teistelt kohalikest omavalitsustelt koolide teenuse eest on reguleeritud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (PGS). EHIS andmetel õpib 2024/2025 õppeaastal Peipsiääre valla koolides 407 õpilast (eelneval õ.a. 386 õpilast), kellest 48 on pärit teistest omavalitsustest.

Õpilaste õppetasu huvikoolides on reguleeritud huvikooli seaduse ning vallavolikogu määrusega nr 1 31.01.2024. Õppemaksu tasutakse õppeperioodi (01.september-31.mai) eest.

Huvikool	Õpilaste arv	Osalustasu (eurod) kuus	Laekumine koolitustegevusest
Alatskivi Kunstide Kool	70	25-30	24 000

Tabel 5. Huvikooli õpilased.

Peipsiääre valla munitsipaalhuvikoolis õpib kokku 70 õpilast (2024 õppis 84 õpilast). Õppijate arv on langustrendis, koolil tuleb leida õppijaid paeluvaid tegevusi.

2025. aasta eelarvesse on planeeritud laekumiseks koolitustegevusest kokku 24 000 eurot.

Laekumised kultuuriasutustelt

Prognoositav laekumine kultuuriasutuste majandustegevusest 2025. aastal on 83 000 eurot. Tulude kasvuks on planeeritud suisa 40%. Tulud koosnevad vallavalitsuse hallatavate kultuuriasutuste tasulistest teenustest. Siinkohal tahan ära märkida 2024.aasta Kolkja Muuseumi tulude kasvu. Jooksva aasta eelarvesse sai kavandatud laekumiseks 27 700 eurot, siis see oli suur tõus võrreldes näiteks 2023 aasta tegeliku laekumisega, mis oli ainult 4 344 eurot. 2024.aasta 10 kuuga on Kolkja muuseumi teenitud tulu 43 000 eurot. Arvestades valla suurt investeringut muuseumi arendamisse on rõõm tõdeda, et külastajad on leidnud tee Kolkjasse.

Asutuse nimetus	Summa eurodes
KUVAKE	12 665
Reklaami müügi tulud	3 500
Liivi Muuseum	13 000
Kolkja Muuseum	49 000

Tabel 6. Ülevaade omatulu laekumisest kultuuriasutuste lõikes eurodes

Laekumised spordiasutustelt

Alates aastast 2024 kuulub majandamine Koosa Mängude majas valla ülesannete hulka, varem haldas ja majandas antud valdkonnas SA Vara Sport. 2024.aasta eelarvesse planeerisime 4000 eurot tulu laekumiseks, tegelikult on laekunud 1203 eurot. 2025.aasta tuluks on planeeritud 20 700 eurot, mille täitmise eest vastutab KUVAKE. Lisaks Koosale on planeeritud tulu teenimine ka Vara Kogukonnakeskuse sporditegevusest.

Laekumised sotsiaalabiteenustest ja transporditeenustest

Laekumised sotsiaalabiteenustest on 2025. aasta eelarves prognoositud 23 000 eurot ja transporditeenusest 15 000 eurot vastavalt volikogu määrusele nr 24 Koduteenuste osutamise tingimused ja kord. Vastavalt hinnakirjale toimuvad laekumised pesu pesemise ja transporditeenuse eest.

Laekumised elamu- ja kommunaalmajandusest

Elamu- ja kommunaalkulude laekumist prognoositakse 2025.aastaks 106 965 eurot edasi müüdüd elektri, vee ja kanalisatsiooni, soojuse, sauna ja hooldustööde kulude eest.

Rendi ja üüritulud

2025. aasta eelarves on planeeritud üüri ja renditulu laekumist 56 800 eurot. Näiteks Lossi tn 2 sotsiaalmaja üüri pealt peaks laekuma 7 000 eurot, vabade kontoriruumide rentimine büroopindadeks umbes 20 000 eurot, jne.

Saadavad toetused

Toetuste arvelt finantseeritakse jooksvateks kuludeks :

- riigieelarvest hariduskulude toetuseks (õpetajate palgad, koolilõuna, õppevahendid);
- riigieelarvest toimetulekutoetuste väljamaksmiseks ning sotsiaaltoetuste- ja teenuste osutamise toetuseks.

Saadavaid toetusi on planeeritud 2025. aasta eelarvesse 4 144 081 eurot. Tasandusfondi planeerimisel on võetud aluseks Rahandusministeeriumi poolt pakutav tasandusfondi prognoosimise tabel. Kui tasandusfondi ja toetusfondi lõplik jaotus selgub (Vabariigi Valitsuse määrus) peale eelarve kinnitamist, siis muudetakse eelarvet läbi lisaelarve.

Nimetus	2024.a. kinnitatud	2025.a. eelarve prognoos
Tasandusfond	1 448 370	1 443 053
Toetusfond	2 359 764	2 510 682
<i>s.h. üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus</i>	1 846 516	1 981 828
<i>Kohalike teede hoiu toetus</i>	276 910	276 910
<i>Huvihariduse ja huvitegevuse toetus</i>	77 574	67 931
<i>Koolieelse lasteasutuse õpetajate töödukulude toetus</i>	91 653	91 653
<i>Raske ja sügava puudega lastele abi osutamise teenus</i>	4 301	4 301
<i>Toimetuleku maksmise hüvitis</i>	62 572	79 377
<i>Vaimse tervise edendamise toetus</i>	0	8 682
<i>Rahvastiku toimingute kulude hüvitis</i>	238	0

Tab 7. Saadavad toetused toetusliikide lõikes eurodes

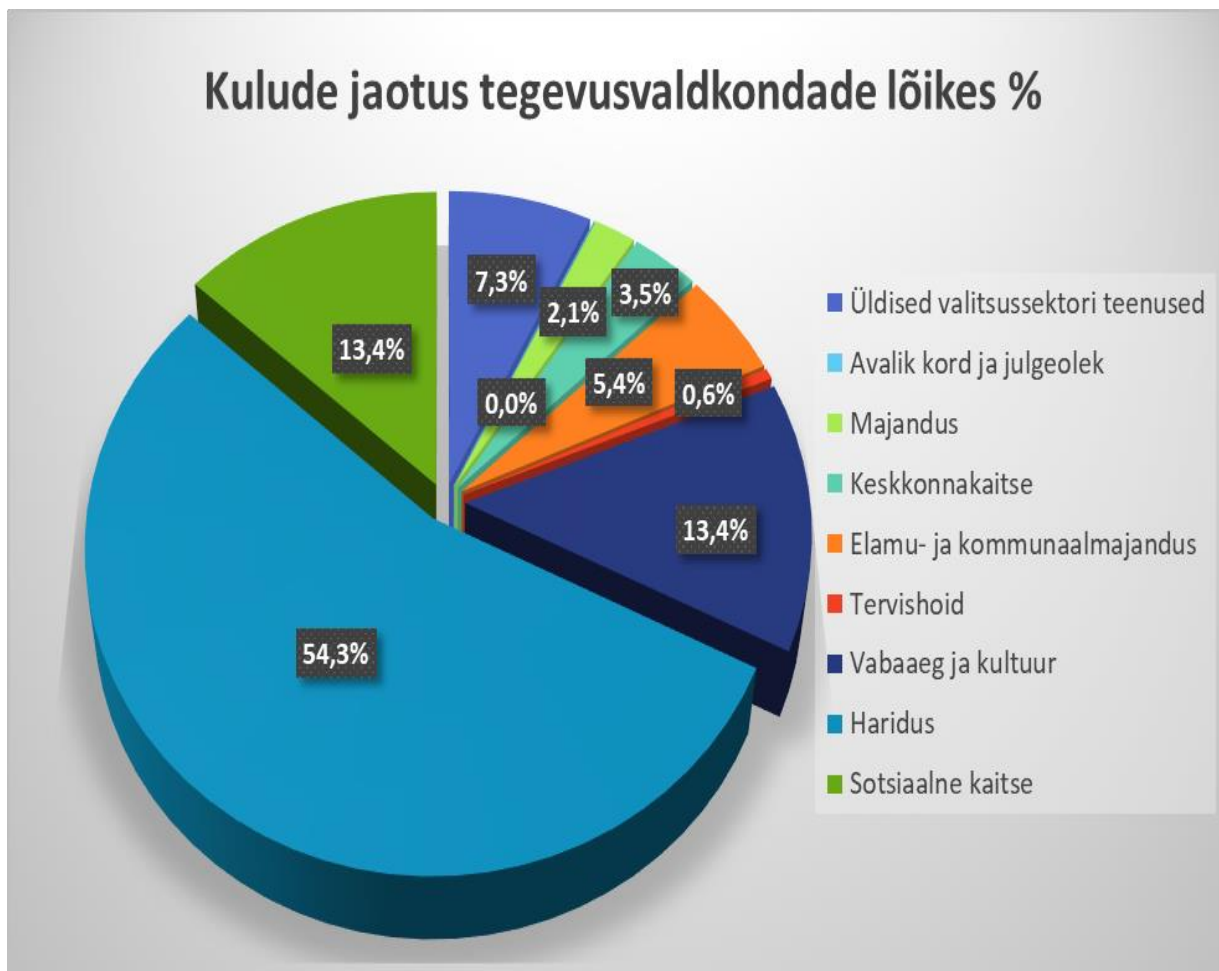
Muud tegevustulud

Siin on planeeritud eelarvesse 32 000 eurot, mis põhiliselt koosnevad:

- maardlate kaevandamistasudest 19 000 eurot;
- vee erikasutuse tasudest 5 500 eurot;
- muudest tuludest 7 500 eurot.

3. Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulud on planeeritud kulupõhise eelarvestamise meetodil ja jaotatud tegevusalade järgi. Põhitegevuse kulude kogumaht 2025. aastal on 10 955 720 eurot, 2024. aasta eelarves 10 359 048 eurot. Proгноositav kasv on 5,8 protsenti.

Joonis 2. 2025.aasta vallaeelarve kulude jaotus tegevusalade lõikes

Palgafondi tõus on planeeritud kuni 5%. Miinimumpalk oli 2024.aastal 820 eurot, mis tõsteti 2025 aastaks 8% ehk 66 euro ulatuses 886 euroni. Õpetajate töötasu alammäär tõusis 2024.aastal 1820 euroni kuus ja seega 2025 aastaks õpetajatele palgatõusu planeeritud pole.

3.1. Põhitegevuse kulude majanduslik sisu tegevusvaldkondade lõikes

Antud peatükis esitatakse põhitegevuse kulude teave ja alapeatükkides selgitatakse tabelis toodut. Valla eelarve põhitegevuse kulude kogumaht on 10 955 720 eurot.

Tegevusala	2025.a eelarve projekt	Antavad toetused	Personali-kulud	Majandamise kulud	Muud kulud
Üldised valitsussektori teenused	804 095	32 770	547 125	178 500	45 700
Avalik kord ja julgeolek	6 000	3 000	0	3 000	0
Majandus	234 600	0	150 500	83 100	1 000

Keskkonnakaitse	380 178	0	57 468	321 910	800
Elamu ja kommunaalmajandus	587 111	0	367 762	219 349	0
Tervishoid	61 200	18 000	0	43 200	0
Vaba-aeg ja kultuur	1 466 885	113 774	820 204	532 907	0
Haridus	5 949 769	42 929	4 665 697	1 241 143	0
Sotsiaalne kaitse	1 468 882	955 678	399 424	113 680	100
KOKKU	10 955 720	1 166 151	7 008 180	2 733 789	47 600
<i>protsentides</i>	100%	10,6 %	64,0 %	25,0 %	0,4%

Tabel 8. 2025.aasta vallaeelarve kulude jaotus tegevusalade lõikes

Üldised valitsussektori teenused

Üldisteks valitsussektori teenusteks on kavandatud eelarves 804 095 eurot, mis on kulude kogumahust 7,3 protsenti.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Üldised valitsussektori teenused	774 170	535 392	804 095
Valla- ja linnavolikogu	69 500	34 832	60 135
Valla- ja linnavalitsus	604 814	442 705	652 150
Kohaliku omavalitsusüksuse reservfond	45 000	7 752	45 000
Muud üldised valitsussektori teenused	54 856	50 103	46 810

Tabel 9. 2025.aasta vallaeelarve kulude jaotus üldiste valitsussektori teenuste lõikes

Peipsiääre Vallavolikogu

Peipsiääre Vallavolikogu kuludeks kavandatakse 60 135 eurot. Eelarve koosneb 21 volikogu liikme ja kaheksa alatise komisjoni liikme töötasust ning kantseleikuludest. Volikogu ja tema komisjonide liikmete tasude arvestamise aluseks on Peipsiääre Vallavolikogu 28. juuni 2022 määrus nr 20 „Volikogu tööst osavõtu eest tasu ja hüvituste maksmise kord“ alusel. Tavaliselt toimuvad volikogu istungid üks kord kuus. Juulis reeglina istungit ei toimu. Majanduskulud on kavandatud vallavolikogu töö administreerimiskuludeks, üritus-, koolitus- ja lähetuskuludeks, infotehnoloogiakuludeks jm. Võrreldes 2024. aasta kinnitatud eelarvega vähenevad kulud 10 protsenti.

Peipsiääre Vallavalitsus

Peipsiääre Vallavalitsuse kuludeks kavandatakse 652 150 eurot, mis võrreldes 2024 eelarvega suurenevad 7,8 protsenti. Personalikulud on kavandatud vastavalt vallavolikogu poolt kinnitatud struktuurile ja on suurenenud 5,6% ehk summaliselt on planeeritud 477 550 eurot. Vallavalitsuse liikmete töötasude arvestamisel on aluseks võetud Peipsiääre Vallavolikogu 30. novembri 2017 määrus nr 6 „Vallavalitsusliikmetele hüvitise määramine ja maksmise kord“. Majandamiskulud on põhiliselt planeeritud administreerimis-, auditeerimis-, infotehnoloogia- ja inventarikuludeks, ruumide halduskuludeks jm. summaliselt kokku 174 600 eurot. Majandamiskulud on suurenenud just riigi poolt kehtestatud kohustusega E-ITSi rakendamiseks. Lisatud on 10 000 eurot auditeerimiskulude katteks, sest küberturvalisuse nõuete täitmist eirata ei saa. Samuti suurenevad kulud IT teenuste osas, näiteks ka VOLIS kulud katame selle tegevusala alt ja pole jaganud neid volikogu kuludesse.

Reservfond

Reservfond on ettenägemata ja edasilükkamatute vajaduste kulude katmiseks ja planeeritud eelarvesse summas 45 000 eurot, mis on võrdne 2024. aastaga.

Muud üldised valitsussektori teenused

Muudeks üldisteks valitsussektori teenusteks on kavandatud 46 810 eurot, mis suunatakse liikmemaksude tasumiseks ja mille arvelt planeeritakse 2025.aasta oktoobris toimuvate valimiste läbiviimine.

Peipsiääre Vallavalitsus on liige alljärgnevates organisatsioonides:

- Tartumaa Ühistranspordikeskus, liikmemaks summas 3 198 eurot;
- Eesti Linnade ja Valdade Liit, liikmemaks summas 6 830 eurot;
- MTÜ Sibulatee, liikmemaks summas 300 eurot;
- Jõgevamaa Koostöökoda (Pala piirkond), liikmemaks summas 392 eurot;
- Tartumaa Omavalitsuste Liit, liikmemaks summas 13 322 eurot;
- Tartumaa Arendusselts, liikmemaks summas 2 518 eurot;
- Peipsi Kalanduspiirkonna arendajate Kogu, liikmemaks summas 4 014 eurot.

Avalik kord ja julgeolek

Valla eelarvest suunatakse valla avaliku korra ja julgeoleku tagamiseks 3 000 eurot toetusena ja 3 000 majandamiskuludena.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Avalik kord ja julgeolek	2 000	2 000	6 000
Sihtotstarbelised eraldised jooksvateks kuludeks	2 000	2 000	6 000

Tabel 10. 2025.aasta vallaeelarve kulude jaotus avaliku korra ja julgeoleku lõikes

Majandus

Majanduse valdkonna kuludeks on planeeritud kokku 234 600 eurot, mis on 2,1 protsenti eelarve põhitegevuse kuludest.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Majandus	214 571	118 811	234 600
Ehitus	2 984	2 984	0
Üldmajanduslikud arendusprojektid	52 928	13 155	50 000
Muu majandus (sh. majanduse haldus)	158 659	102 672	184 600

Tabel 11. 2025.aasta vallaeelarve kulude jaotus majanduse lõikes

Üldmajanduslikud arendusprojektid

Üldmajanduslikud arendusprojekti kulud summas 50 000 eurot kavandatakse kaasavaks eelarveks 21 000 eurot, arengukava koostamiseks 5000 eurot, ettevõtluskeskkonna ja ettevõtlusklubi arendamiseks 3000 eurot ja erinevate projektide omaosaluseks.

Muu majandus

Muu majanduse kulud summas 184 600 eurot kavandatakse palgafondiks 150 500 eurot ja majandamiskuludeks 33 100 eurot. Varem tegevusala "Ehitus" all kajastunud kulud on tõstetud ringi majanduse halduse alla, see on tõstnud majanduse halduse kulude mahtu.

Keskkonnakaitse

Keskkonnakaitse kuludeks on planeeritud eelarves 380 178 eurot, mis on 3,5 protsenti kulude kogumahust.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Keskkonnakaitse	377 738	315 271	380 178
Jäätmekäitlus	41 500	29 163	64 340
Avalike alade puhastus	302 800	262 991	282 600
Heitveekäitlus	1 000	452	800
Muu keskkonnakaitse (s.h. keskkonnakaitse haldus)	32 438	22 665	32 438

Tabel 12. 2024.aasta vallaeelarve kulude jaotus keskkonnakaitse lõikes

Jäätmekäitlus

Jäätmekäitluse kulud summas on 64 340 eurot, kus 38 650 eurot kavandatakse majandamiskuludeks jäätmekogumis kohtade ja jäätmejaama haldamiskuludeks ning ohtlike jäätmete kahjutustamiseks. Eelarvesse on lisatud tööjõukulud summas 25 690 eurot, mis kajastati varem majandustöötajate tööjõukuludena.

Avalike alade puhastus

Avalike alade puhastuseks kavandatakse 282 600 eurot, millest 276 910 eurot kaetakse riigilt saadava toetusfondi vahendite arvelt. Siin kajastatakse suvine, talvine valla teehooldus koos valla kasutuses avalike alade hooldamisega. Kajastatakse ainult majandamiskulusid.

Muu keskkonnakaitse

Muu keskkonnakaitse kulud summas 32 438 eurot kavandatakse palgafondiks 31 778 eurot ja 660 eurot halduskuludeks. Samad summad kajastusid ka 2024.aasta eelarves.

Elamu- ja kommunaalmajandus

Elamu- ja kommunaalmajanduse kuludeks on kavandatud 2025. aasta eelarves 587 111 eurot, mis on kulude kogumahust 5,4 protsenti.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Elamu ja kommunaalmajandus	587 556	463 458	587 111
Tänavavalgustus	28 000	21 564	28 000
Muu elamu- ja kommunaalmajandus	559 556	441 894	559 111
<i>s.h. Kalmistud</i>	<i>92 051</i>	<i>59 593</i>	<i>92 051</i>
<i>s.h. Saun</i>	<i>8 500</i>	<i>5 553</i>	<i>8 850</i>
<i>s.h. Hulkuvad loomad</i>	<i>3 000</i>	<i>7 120</i>	<i>6 000</i>

Tabel 13. 2025.aasta vallaeelarve kulude jaotus elamu- ja kommunaalmajanduses

Tänavavalgustus

Tänavavalgustuse kulud summas 28 000 eurot kavandatakse tänavavalgustuse jooksvaks remondiks, käidukorralduseks ning elektriarvete tasumiseks. Kulude kokkuvõid on saavutatud energiasäästlike lahenduste rakendamise arvelt.

Muu elamu- ja kommunaalmajandus

Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevuse kulud summas 559 111 eurot kavandatakse palgakuludeks 367 762 eurot ja majandamiskuludeks 191 349 sealhulgas kalmistute korrashoiukuludeks kokku 92 051 eurot, hulkuvate loomadega seonduvateks kuludeks 6 000 eurot ja Koosa sauna ülalpidamiskulud 8 850 eurot. Majanduskuludeks on üldkasutatavate-, teenindushoonete ja valla korterite ülalpidamiskulud, jõulukaunistuste soetused, nende paigalduseks ning mahavõtmiseks. Valdonna eelarve maht pole suurenenud, sest siit on välja viidud mitmete hoonete majandamise kulud (näiteks Kallaste vabaajakeskus -Keskväljak 4, Koosa Rahvamaja, jne) KUVAKE eelarvesse.

Tervishoid

Tervishoiukuludeks on kavandatud 2025. aasta eelarves 61 200 eurot, mis on planeeritud majandamiskuludeks k.a. Tervisekeskuse ülalpidamiskuludeks. Kulude mahtu suurendatud pole.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Tervishoid	61 200	46 308	61 200
Muu tervishoid (s.h. tervishoiu haldus)	61 200	46 308	61 200

Tabel 14. 2025.aasta vallaelarve kulude jaotus tervishoius

Vaba aeg, kultuur, religioon

Vaba aja, kultuuri ja religiooni kuludeks on kavandatud 2025. aasta eelarves 1 466 885 eurot, mis on eelarvekulude kogumahust 13,4 protsenti. Võrreldes 2024.aastaga on kasv 19,7%, eelkõige on tegu majandamiskulude suurendamisega ehk tegevusala majandus alt on hoonete majandamise kulud toodud siia valdkonda.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Vaba aeg, kultuur, religioon	1 225 759	925 636	1 466 885
Sport	187 761	144 231	221 630
Vaba aja üritused	99 994	67 858	32 000
Noorsootöö ja noortekeskused	146 689	123 083	189 880
Raamatukogud	297 203	207 282	308 974
Rahvakultuur	192 135	144 788	60 248
Muuseumid	197 687	163 320	193 912
Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	23 000	16 114	22 800
Religioon	1 550	1 550	2 140
Muu vaba aeg, sh haldus	79 740	57 410	435 301

Tabel 15. 2025.aasta vallaelarve kulude jaotus vaba aja, kultuuri ja religiooni osas

Sporditegevus

Sporditegevuse kulusid haldab KUVAKE ja see summa on 221 630 eurot. Tööjõukuludeks eraldatakse 72 734 eurot ja majandamiskuludeks 127 560 eurot. Valdonna all kajastuvad Koosa Spordihoone, Vara Kogukonnakeskuse (kulud eelnevalt Vara Põhikooli kuludes) ja Kallaste vabaajakeskuse hoonete (majanduse kuludes eelneval aastal) haldamise kulud. Valdonnas

töötab sporditööspsialist ja 3 administraatorit. Kulud on võrreldes eelmise aastaga kasvanud 18%, kuid eelarvesse on planeeritud ka valdkonna tulud summas 26 000 eurot ehk vähendades kulusid tulude võrra jääb kasvuks ainult 4,2%.

Vaba aja üritused

Siin kajastatakse SA Kallaste Arenduse majandamiskulusid summas 32 000 eurot.

Noorsootöö ja noortekeskused

KUVAKE kureerib noorsootöö valdkonda summas 189 880 eurot, mis jaguneb tööjõukuludeks summas 128 930 eurot ehk 2025.aastal töötavad valdkonnas noorsootööspsialist ja 5 noorsootöötajat. See tööjõukulu varem puudus, sest vald eraldas valdkonna eelarvevahendid toetusteks mittetulundusühingutele ja sihtasutusele. Majanduskuludes kajastuvad Alatskivi, Kallaste, Vara noortekeskuste kulud, kusjuures eelmisel aastal ei kajastatud valdkonna all Alatskivi noortekeskuse kulud, mida kattis Alatskivi Lasteaed. Pala noortekeskuse kulud kajastatakse Pala kultuurimaja kulude osana ja 2025.aasta eelarves leiame nad tegevusala muu vaba aeg, sh. haldus osana. Võrreldes 2024. aasta kinnitatud eelarvega suurenevad kulud 29,4%.

Raamatukogud

Koosa Raamatukogu – Peipsiääre valla Keskraamatukogu kulud summas 308 974 eurot kavandatakse personalikuludeks 226 400 eurot ja majandamiskuludeks 82 574 eurot. Majanduskulude all on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, koolitus-, ruumide haldamise, infotehnoloogia, inventari, teavikute soetuse ja sündmuste korraldamise kulud.

Rahvakultuur

Rahvakultuuri kulud summas 60 248 eurot on planeeritud ainult tegevustoetusteks. Tööjõukulud kajastuvad tegevusala muu vaba aeg osana. Võrreldes 2024. aasta kinnitatud eelarvega on kulud vähenenud 68,6 protsenti.

Muuseumid

Liivi Muuseumi kulud summas 148 282 eurot on kavandatud personalikuludeks 126 037 eurot ja majandamiskuludeks 22 245 eurot. Võrreldes 2024. aasta kinnitatud eelarvega vähenevad kulud 10,5 protsenti. Liivi Muuseum saab toetusena Kultuuriministeeriumilt 84 187 eurot ja ürituste läbiviimiseks kirjutab eraldi projekte, mida siis lisatakse jooksvalt eelarve tuludesse ja kuludesse.

Kolkja Muuseumi kulud summas 45 630 eurot kavandatakse personalikuludeks 29 330 eurot ja majandamiskuludeks 16 300 eurot.

Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused

Ringhäälingu- ja kirjastamisteenuste kulud summas 22 800 eurot kavandatakse majandamiskuludeks, millega kaetakse „Peipsiääre Teataja“ välja andmist.

Religiooni ja muud ühiskonnateenused

Religiooni ja muu ühiskonnateenuse kulud summas 2 140 eurot kavandatakse tegevustoetusena kogudustele.

Muu vaba aeg s.h. haldus

Siin kajastatakse allasutus KUVAKE kulusid summas 406 251 eurot + taotletavate projektide omaosaluste katmise kulud 29 050 eurot. Tööjõukuludeks on kavandatud 236 773 eurot, see koosneb juhataja, kultuuritööspsialisti, nelja kultuuritöötaja, 4 administraatori ja kuue ringijuhi palgafondist. Kokku lisandub 12 uut töötajat, kes varem said tasustatud läbi tegevustoetuste MTÜ-de vahendusel. Majandamiskuludena kajastatakse endiste kultuurimajade (Pala, Ranna, Kolkja) kulusid ja lisanduvad Koosa rahvamaja kulud (sisaldab Koosa noortekeskuse kulusid). Eelarve kulude kokkuhoidu pole, küll aga loodame valdkonna teenustes kvaliteedi tõusu.

Haridus

Hariduse kuludeks on kavandatud 2025. aasta eelarves 5 949 769 eurot, mis moodustavad 54,3 protsenti eelarve põhitegevuse kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega kasvavad kulud 2,5 protsenti peamiselt personalikulude arvelt.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025a. eelarve projekt
Haridus	5 802 043	4 034 254	5 949 769
Alusharidus	1 901 593	1 322 086	1 963 922
Põhihariduse otsekulud	3 128 354	2 184 645	3 190 696
Noorte huviharidus- ja huvitegevus	300 116	188 739	307 219
Koolitransport	135 930	114 129	145 560
Koolitoit	258 519	183 620	268 292
Muud haridus, sh hariduse haldus	77 531	41 035	74 080

Tabel 16. 2025.aasta vallaeelarve kulude jaotus hariduse osas

Alusharidus

Alushariduse kuludeks on eelarves kavandatud 1 963 922 eurot ja see on 33,0 protsenti hariduskuludest. Peipsiääre vallas on 3 lasteaeda ja 2 kool-lasteaeda. Kulud kavandatakse lasteaedade personali- ja majandamiskuludeks. Kõikide lasteaedade majanduskulud on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, ruumide majandamis-, infotehnoloogia-, inventari-, toitlustamise, õppevahendite ja sündmuste korraldamise kuludeks (tabel 17).

KULUD eurodes	Alatskivi lasteaed	Pala lasteaed	Kolkja lasteaed	Koosa lasteaed	Vara lasteaed	Kokku
2025 põhitegevuse kulud	600 440	311 586	91 241	380 882	529 473	1 913 622
s.h. tööjõukulu	512 795	257 266	81 361	302 432	443 173	1 597 027
s.h. majandamiskulud	87 645	54 320	9 880	78 450	86 300	316 595
laste arv 10.11.2024	68	42	15	56	65	246
Kulud kuus ühe lapse kohta	736	618	507	567	679	648
s.h. tööjõukulu kuus ühe lapse kohta	628	510	452	450	568	541
2024 põhitegevuse kulud	571 038	302 163	88 261	392 775	489 056	1 843 293
s.h. tööjõukulu	478 193	253 633	81 361	318 323	404 956	1 536 466
s.h. majandamiskulud	92 845	48 530	6 900	74 452	84 100	306 827
laste arv 10.11.2023	76	46	14	55	72	263
Kulud kuus ühe lapse kohta	626	547	525	595	566	584
s.h. tööjõukulu kuus ühe lapse kohta	524	459	484	482	469	487

Tabel 17. 2025.aasta vallaeelarve kulude jaotus lasteaedade lõikes

Alatskivi Lasteaed: kulud summas 600 440 eurot on 31,4 protsenti lasteaedade kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega kasvavad kulud 5,1 protsenti. Suurenevad personalikulud ja vähenevad majandamiskulud võrreldes 2023 aastaga. Majandamiskuludest (küte, elekter, vesi)

10% on eraldatud Alatskivi noortekeskuse kuludesse ja seoses investeeringuga päikesepaneelidesse peaks vähenema aastane elektrikulu. Lasteaias töötab 5 rühma. Töötajaid on 22,05 koormust s.h. 3 magistrikraadiga õpetajat. Laste keskmine arv lasteaias on aastaga vähenenud 8 lapse võrra, langus jätkub ka aastal 2025. Lasteaias on kulud ühe lapse kohta valla kõrgemad (tabel 17), eelkõige on see tingitud laste arvu vähenemisest.

Koosa Lasteaed: kulud summas 380 882 eurot on 19,9 protsenti lasteaedade kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega langevad kulud 3,0 protsenti ja seda personalikulude arvelt ja eelkõige juhtimiskulude arvelt. Lasteaia juhtimine on ühendatud Alatskivi Lasteaiaga. Lasteaias töötab 3 rühma. Ametikohti on 14,5. Laste keskmine arv on püsunud stabiilne ja on seda ka 2025 aastal (tabel 17).

Vara Lasteaed „Õnnetriinu“: kulud summas 529 473 eurot on 27,7 protsenti lasteaedade kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega kulud suurenevad 7,6%. Lasteaias töötab 2 magistrikraadiga õpetajat. Lasteaias töötab 4 rühma. Laste keskmine arv on vähenenud 7 lapse võrra, loodetavasti jääb 2025.aastal püsima 65 juurde. Kulud ühe lapse kohta on kasvanud 16,6%, kuid eelkõige on see tingitud laste arvu vähenisest (tabel 17).

Anna Haava nim Pala kooli lasteaed: kulud summas 311 586 eurot on 16,3 protsenti lasteaedade kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega on kulude suurenemine 3,0% . Lasteaias töötab 3 rühma. Laste arv on vähenenud 4 lapse võrra, langus jätkub 2025.a. II poolel.

Kolkja Lasteaed-Põhikool kulud summas 91 241 eurot on 4,8 protsenti lasteaedade kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega on kulud suurenenud 3,3% ulatuses. Lasteaias töötab üks rühm. Laste arv on püsunud stabiilsena (tabel 17). Kuludesse pole arvestatud kütte, vee ja elektrikulusid- need kajastuvad põhikooli kuludes.

Alushariduse teenuse ostmise kulu summaks kavandatakse 50 300 eurot, mis hõlmab alushariduse teenuse ostmist teistelt kohalikest omavalitsustelt. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega vähenevad kulud 13,7 protsenti laste arvu vähenemise tõttu. Nii nagu meie lasteaedades on laste arv aastaga vähenenud 17 lapse võrra, jääb vähemaks ka neid lapsi, kes kasutavad teiste KOV-ide lasteaiateenuseid.

Kokkuvõtvalt kasvab lasteaedade kulu valla eelarves **3,7% ulatuses**, samas tööjõukulude kasv on 3,8%. Kulud ühe lapse kohta kasvavad peaaegu 10% ulatuses, kuid eelkõige on selle taga laste arvu vähenemine. Tööjõukulu lasteaedades kokku on 1 597 027 eurot, see on 83,5% kogukuludest. Riik toetab valda palgarahade maksmisel toetusfondist makstava summaga, mis 2024.aastal oli 91 653 eurot. Momendil on 2025.aasta eelarves arvestatud sama summaga, seega **katab toetus 5,7%** palgafondist.

Põhiharidus

Põhihariduse kuludeks on eelarves kavandatud **3 190 696** eurot, mis on 53,6 protsenti hariduskuludest. Kulu on kajastatud koos riigipoolse toetusfondiga. Kulud kavandatakse tegevusalade järgi personali- ja majandamiskuludeks. Kõikide koolide majandamiskulud on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus- ja koolitus-, ruumide majandamis-, infotehnoloogia-, inventari-, õppevahendite, sündmuste korraldamise ja transpordikuludeks.

KULUD eurodes	Pala kool	Alatskivi kool	Kolkja kool	Vara kool	Kokku
2025 põhitegevuse kulud	772 412	1 090 445	506 341	691 498	3 060 696
s.h. tööjõukulud	639 964	924 345	417 456	577 463	2 559 228
s.h. majandamiskulud	132 448	166 100	88 885	114 035	501 468
Õpilaste arv 10.11.2024	88	191	42	86	407

Kulud koos ühe õpilase kohta	731	476	1 005	670	627
s.h. töajõukulu koos ühe õpilase kohta	606	403	828	560	524
2024 põhitegevuse kulud	749 119	1 071 482	491 619	676 134	2 988 354
s.h. töajõukulud	628 418	938 297	415 691	557 129	2 539 535
s.h. majandamiskulud	120 701	133 185	75 928	119 005	448 819
Õpilaste arv 10.11.2023	89	179	32	86	386
Kulud koos ühe õpilase kohta	701	499	1280	655	645
s.h. töajõukulu koos ühe õpilase kohta	588	437	1083	540	548

Tabel 18. 2025.aasta vallaeelarve kulude jaotus põhikoolide lõikes

Juhan Liivi nim Alatskivi Kool: kulud summas 1 090 445 eurot on 35,6 protsenti põhikoolide kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega suurenevad kulud 1,8 protsenti. Töajõukulud moodustavad kooli kogukuludest 84,8%(tabel 18). Töajõukulude vähenemine on tingitud ühe klassikomplekti vähenemisest uuel õppeaastal (momendil 9.klass kahe paralleelina). Õppijate arv koolis on kasvanud 12 õpilase võrra ja sellise õppijate hulgaga on kooli efektiivsusnäitajad väga head, kuigi kulud sisaldavad ka hoone III korruse elektri, kütte ja veekulu.

Anna Haava nim Pala Kool: kulud summas 772 412 eurot on 25,2 protsenti põhikoolide kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega, suurenevad kulud 3,0 protsenti. Koolis õpib 88 õpilast ja õppijate arv on püsinud stabiilne.

Kolkja Põhikool: kulud summas 506 341 eurot on 16,5 protsenti põhikoolide kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega suurenevad kulud 2,9%. Koolis õpib momendil 42 õpilast ja tänu õppijate arvu suurenemisele 10 õpilase võrra, on paranenud kooli efektiivsusnäitajad (tabel 18).

Vara Põhikool: kulud summas 691 498 eurot on 22,6 protsenti põhikoolide kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega toimub kulude suurenemine 2,2% ulatuses. Majanduskulusid (küte, elekter, vesi) on vähendatud ja need kajastuvad KUVAKE-se eelarve majanduskulude all. Koolis õpib jätkuvalt 86 õpilast, tagatud on stabiilsus.

Nelja põhikooli töajõukulu 2025.aastal kokku on 2 559 228 eurot, mis moodustab 83,6% kogukulude mahust. Riik panustab õpetajate ja koolijuhtide palgarahaks läbi toetusfondi 1 870 473 eurot s.o. 73,1% kogu koolipere töajõukuludest.

Põhi- ja üldkeskhariduse teenuse ostmiseks teistelt kohalikelt omavalitsustelt on planeeritud 130 000 eurot. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega vähenevad kulud 7,1 protsenti seoses õppijate arvu vähenemisega. Momendil õpib meie õpilasi mujal koolides 150 ringis ja uuest aastast tuleb koos tasuda ühe õppija eest 109 eurot.

Huvialaharidus

Huvialahariduse kuludeks on eelarves kavandatud 307 219 eurot, mis on 5,2 protsenti hariduskuludest. Kulud jaotuvad Alatskivi Kunstide Kooli ja valla poolt toetustena makstava osana alljärgnevalt:

- Alatskivi Kunstide Kool: kulud summas 264 410 eurot on 86,1 protsenti huvialahariduse kuludest. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega

suurenevad kulud 2,8%. Suurenemine toimub tööjõukulude arvelt, majandamiskulud püsivad 2024.a tasemel. Momendil on õppijate arvaks 70 õpilast, eelmisel õppeaastal oli see number 84. Õppijate arv on langustrendis.

- Huvihariduse ja huvitegevuse toetuse kulu on planeeritud 42 809 eurot toetustena erinevatele üksustele. Kuigi riik vähendas makstavat toetust 9 643 euro võrra (võrreldes eelneva aastaga) on 2025 eelarvesse huvihariduse kulud jäänud 2024 aasta tasemele.

Koolitransport

Koolitranspordi kulud on eelarves kavandatud 145 560 eurot, mis on 2,4 protsenti hariduskuludest ning sellega kavandatakse õpilastranspordi kulude katmist. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega suurenevad kulud 7,1 protsenti. Tööjõukuludena on planeeritud 89 910 eurot (4 bussijuhi töötasu) ja majandamiskuludeks 55 650 eurot.

Koolitoit

Koolitoidu kuludeks on eelarves kavandatud 268 292 eurot, mis on 4,5 protsenti hariduskuludest ja kavandatakse õpilaste toitlustuskuludeks ning kaetakse toetusfondi eraldusest. Koolilõuna kuludeks eraldab riik läbi toetusfondi ainult 71 225 eurot ehk siis on 175 eurot aastas 1 õpilase kohta ehk ühe euro lapse kohta päevas. Võrreldes 2024. aasta eelarve oodatava täitmisega suurenevad kulud 8,8 protsenti. Kulude suurenemine on tingitud toiduainete kallinemisest ja tööjõukulude suurenemisest. Tööjõukuludeks on planeeritud 142 542 ja majandamiskuludeks 125 750 eurot.

Muu haridus , sh hariduse haldus

Muudeks hariduse abiteenuste kuludeks on eelarves kavandatud 74 080 eurot, mis on 1,2 protsenti hariduskuludest. See jaguneb tööjõukuludeks summas 36 530 eurot ja majandamiskuludeks summas 37 550. Majandamiskulude arvelt korraldatakse vallas õpetajate tunnustamisüritus, motivatsiooni- ja õppepäevad haridustöötajatele. Toimub parimate õppijate tunnustamine ja noorte volikogu rahastamine. Tasutakse erinevate projektide omaosalused ning kaetakse programm ARNO juurutamis ja haldamiskulud. Pakutakse nõustamisteenust.

Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalse kaitse kuludeks on kavandatud 2025. aasta eelarves 1 468 882 eurot ehk 13,4 protsenti eelarve põhitegevuse kuludest. Võrreldes 2024. aasta oodatava täitumisega suurenevad kulud 9,0 protsenti.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2024.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2024	2025.a. eelarve projekt
Sotsiaalne kaitse	1 321 763	978 889	1 468 882
Puudega inimeste erihoolekandeteenus	1 000	451	1 000
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	42 801	20 341	34 301
Puudega täisealise isiku hooldus	25 500	20 651	34 000
Puudega lapse lapsehoiuteenus	2 000	1 204	2 000
Puudega inimese sotsiaaltransporditeenus	10 000	9 073	14 000
Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus	499 000	439 223	635 000
Muu eakate sotsiaalne kaitse	16 000	17 124	20 800
Eakate koduteenus	124 142	97 357	145 240
Asendus- ja järelhooldusteenus	120 000	58 605	80 000
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	164 084	87 274	121 704
Turvakoduteenus	3 400	0	2 000

Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	6 500	4 486	11 900
Varjupaigateenus	1 000	1 496	1 000
Riiklik toimetulekutoetus	62 572	54 338	79 377
Võlanõustamisteenus	2 000	0	1 000
Muu sotsiaalne kaitse	241 764	167 266	285 560

Tabel 19. 2025.aasta vallaelarve kulude jaotus sotsiaalse kaitse osas

Muu puuetega inimeste sotsiaalse kaitse kulud summas 34 301 eurot kavandatakse toetusena puuetega inimestele ja nende hooldajatele. Hooldajatoetust makstakse puuetega inimeste täisealise hooldajatele lähtuvalt hooldusvajadusest.

Puudega täisealise isiku hoolduse kulude katmiseks on planeeritud 34 000 eurot.

Puudega lapse lapsehoiuteenuse kulude katmiseks on planeeritud 2 000 eurot.

Puudega inimese sotsiaaltransporditeenuse kulude katmiseks on planeeritud 14 000 eurot, suurenemine võrreldes eelmise aastaga on 40%.

Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus -kulud summas 635 000 eurot on 43,2 protsenti sotsiaalse kaitse kuludest, mis kavandatakse sotsiaalteenuste ostmiseks hoolekandeesutustelt 74 hooldatavale. Võrreldes 2024. aasta kinnitatud eelarvega, suurenevad kulud 21,4 protsenti tulenevalt teenuse hinna kallinemisest ja piirmäära tõstmisest 400-lt eurolt 450-le eurole.

Muu eakate sotsiaalse kaitse kulude katmiseks on planeeritud 20 800 eurot

Eakate koduteenuse kulu on planeeritud summas 145 240 eurot, mis moodustab 9,9% sotsiaalse kaitse kuludest. Tööjõukuludeks on planeeritud 120 580 eurot ja majandamiskuludeks 24 660 eurot.

Asendus- ja järelhoolduse kulu ehk turvakoduteenus summas 80 000 eurot, mis on 5,4 protsenti sotsiaalse kaitse kuludest;

Muu perekondade ja laste sotsiaalseks kaitseks kuludeks on planeeritud 121 704 eurot. Kulud kavandatakse:

- sünnitoetusteks summas 20 000 eurot. Sünnitoetust makstakse lapse vanemale kui laps on rahvastikuregistri andmetel Peipsiääre valla elanik sünnist alates ja elab toetuse taotlejaga samal aadressil. Sünnitoetuse suurus on 600 eurot, mis makstakse välja kolmes võrdses osas kuni lapse 2-aastaseks saamiseni;
- koolitoetus on eelarves prognoositud summas 33 000 eurot. Koolitoetuse alla kuuluvad esmakordselt esimesse klassi mineva lapse toetus, koolitransporditoetus, gümnaasiumis õppimise toetus, koolilõputoetus, kiituse või medaliga kooli lõpetanu toetus.
- matusetoetuseks summas 21 000 eurot. Matusetoetust makstakse Peipsiääre valla elanikuna rahvastikuregistrisse kantud inimese surma korral matuse korraldamise kulude katmiseks isikule, kes kannab matuse korraldamisega seotud kulud. Matusetoetuse määr on 250 eurot;
- muud toetused vastavalt Peipsiääre Vallavolikogu 23. novembri määrusele nr 35 47 704 eurot.

Turvakoduteenuse kuludeks on planeeritud 2 000 eurot. 2024.aasta 9 kuuga nimetatud teenuse järgi vajadust polnud.

Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele on kuludeks planeeritud 11 900 eurot, see sisaldab Alatskivil Lossi 2 aadressil asuvat sotsiaalmaja majandamiskulusid.

Riiklik toimetulekutoetuse kulu summas 79 377 eurot on 5,4 protsenti sotsiaalse kaitse kuludest ja on kavandatud toimetulekuraskustega inimestele toetuste maksmiseks. Toimetulekutoetust määratakse ja makstakse sotsiaalhoolekande seadusega kehtestatud ulatuses ja tingimustel. Riiklik toimetulekutoetus on toetusfondi komponent;

Võlanõustamisteenuse osutamiseks on planeeritud 1 000 eurot. 2024.aasta 9 kuuga nimetatud teenuse järgi vajadust polnud.

Muu sotsiaalse kaitse kuludeks on planeeritud summas 285 560 eurot (s.h. personalikulu 268 140 eurot). Majandamiskuludest on koolitusteenus, sideteenus, nõustamisteenus, jne kokku summas 17 420 eurot.

4. Investeeringustegevus

Investeeringustegevuse all on planeeritud põhivaraga seotud tehingud ja laenuintresside tasumine. Eelarves on kavandatud investeeringute mahuks 779 730 eurot. Investeeringute eelarveosas on toodud nii tulud kui ka kulud. Tulude ja kulude eraldamiseks kasutatakse erinevaid märke:

- Raha sissetulekud on plussmärgiga;
- Raha väljaminekud on miinusmärgiga.

	2023 tegelik	2024 oodatav	2025 eelarve prognoos
INVESTEERIMISTEGEVUS	- 795 450	-531 926	- 455 039
Põhivara soetus	-951 526	-779 730	-945 970
Põhivara müük	95 055	300 000	290 000
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	346 768	417 304	499 431
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-95 098	-225 000	-90 000
Finantstulud ja -kulud	-190 648	-244 500	-208 500

Tabel 20. 2025.aasta vallaeelarve investeeringustegevus

Kuludena ehk väljaminekutena on selles eelarveosas kajastatud alljärgnevad tehingud:

- 1) üldised valitsussektori teenused 35 000 eurot:
  - Vallamaja Tartu mnt 4 remondi projekt 35 000 eurot;
- 2) Üldmajanduslikud arendusprojektid investeeringud summas 645 000 eurot:
  - Kallaste keskväljak II etapp 610 000 eurot;
  - Kallaste keskväljaku treppide projekt 35 000 eurot;
- 3) Avalike alade puhastus summas 38 720 eurot
  - Purskkaev Alatskivi järvele 35 000 eurot;
  - Koosa truubi projekti maksumus 3720 eurot
- 4) Veevarustus summas 90 000 eurot
  - Hajaasustuse veeprogramm 90 000 eurot;
- 5) Elamu- ja kommunaalmajandusvaldkonna investeeringud summas 75 000 eurot:
  - Elamumajanduse arendamiseks Varal 45 000 eurot;
  - Elamumajanduse arendamiseks Alatskivil 15 000 eurot;
  - Kallaste Keskväljak 4 elektriliitumine 15 000 eurot

- 6) Raamatukogud summas 76 000 eurot
- Lümati raamatukogu renoveerimine 76 000 eurot;
- 7) Alusharidusvaldkonna investeeringud summas 66 250 eurot:
- Alatskivi lasteaed päikesepaneelide projekt salvestusseadme soetamiseks 31 250 eurot;
  - Küttesüsteemi renoveerimine 35 000 eurot
- 8) Põhihariduse otsekulud 10 000 eurot
- Alatskivi kooli juurdeehituse detailplaneering 10 000 eurot;
- 9) Saadav sihtfinantseering põhivara soetuseks 499 431 eurot:
- Kallaste keskväljak 360 000 eurot;
  - Alatskivi purskkaev 31 431 eurot
  - Alatskivi Lasteaed Päikesepaneelide projekt 25 000 eurot
  - Lümati raamatukogu renoveerimiseks 38 000 eurot
  - Veevarustus (HAP programm) 45 000 eurot.
- 10) Laenude intresside tasumine 208 500 eurot.

Tuludest sissetulekutena on selles eelarveosas kajastatud laekuvad intressid pangakontodel olevatelt rahaliste vahendite jäägilt summas 500 eurot.

5. Finantseerimistegevus

Finantseerimistegevuse all on kajastatud võetavad laenud vastavalt investeeringute omaosaluste finantseerimiseks ja võetud laenude põhiosade tagasimaksed vastavalt kehtivate laenulepingute maksegraafikutele. Finantseerimistegevuseks kokku on eelarves kavandatud 14 400 eurot.

Finantseerimistegevuse eelarveosas on kajastatud vallale laenu võtmine summas 500 000 eurot ja võetud laenude põhiosade tagasimaksed summas 514 400 eurot.

Laenuga ja likviidsete vahenditega on kavandatud katta investeeringuid. Netovõlakoormus 49,6%.

6. Likviidsete varade muutus

Likviidsete varade eelarve osas kajastatakse sularaha ja pangakontode saldo muutus, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus ning soetatud võlakirjade saldo muutus. Peipsiääre valla 2025. aasta eelarve perioodi lõpuks planeeritakse likviidsete varade jäägiks 111 720 eurot.

7. Selgitused eelarve eelnõus ja eelarvestrateegias esinevate andmete oluliste erinevuste koht

Nimetus	EA strateegia	Eelarve 2025	Erinevus
Põhitegevuse tulud	11 189 000	11 313 439	+124 439
Põhitegevuse kulud	10 697 910	10 955 720	+278 810
Põhitegevuse tulem	491 090	357 719	-133 371
Investeeringustegevus	-455 000	-437 039	-17 961
s.h. põhivara soetus	-755 400	-945 970	+190 570
Põhivara soetusest saadav sihtfinantseering	360 000	499 431	+139 431
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseering	-90 000	-90 000	0
Eelarve tulem	36 090	-79 320	-43 230
Finantseerimistegevus	-36 400	-14 400	-22 000
s.h. kohustuste võtmine	480 000	500 000	+20 000
Likviidsete varade muutus	109 654	-111 720	+2 066
Netovõlakkoormus	51,9 %	49,6 %	-2,3%

Põhitegevuse tulude ja –kulude suurenemine on tingitud hariduskulude toetusfondi tõusust seose õpilaste arvu suurenemisega.